

Nr 498

Av herr **Magnusson** i Borås **m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, med förslag till lag om ändring i lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror, m. m.*

Vid införande av statsmonopol å importen till riket av tobaksvaror år 1943 fastställdes, att vissa ersättningar skulle kunna utgå till näringsidkare för bl. a. förlorad näringsverksamhet.

Frågan om ersättning till tobakshandlare har också upptagits av departementschefen i Kungl. Maj:ts proposition nr 50 vid årets riksdag, i vilken han framhåller, att »den sociala karaktären hos 1943 års monopollagstiftning motiverar att de tobakshandlare, vilka efter övergången till en fri handel icke finner sig kunna fortsätta sin näringsutövning på grund av den hårdare konkurrensen, i vissa fall skall kunna få ekonomiskt bistånd».

Departementschefen har vidare ansett, att som en förebild för ersättningen i viss utsträckning skulle tjäna den ordning i vilken vissa i tobaksbranschen verksamma tillerkändes ersättningar vid införandet av statsmonopol på importen av tobaksvaror. Ersättning föreslås emellertid nu utgå endast där de ändrade konkurrensförhållandena medfört ett påtagligt behov av ekonomisk hjälp och endast till sådana affärsidkare, vilkas rörelser är så svaga att de inte kan beräknas bära sig under de nya förhållandena. Därutöver förutsattes för att ersättning skall utgå, att tobakshandlaren ser sig nödsakad att upphöra med sin rörelse samt att han på grund av ålder, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter inte har möjlighet att försörja sig på annat sätt. Ersättningen har således begränsats till rent sociala fall. Ersättningsreglerna har upptagits i en särskild förordning och blir dessutom tillämpliga endast på de s. k. specialtobakshandlarna.

Enligt vår mening bör ersättningsreglerna icke utformas så snävt som i propositionen, då skäligheten synes tala för att ersättning skall kunna utgå även i andra än de av departementschefen angivna fallen.

Nu verksamma specialtobakshandlare kan, då de förvärvade sin rörelse, ha erlagt avsevärd ersättning för goodwill, en ersättning som dessutom erlagts med tobaksnämndens goda minne. Därutöver kan tobakshandlarna själva ha upparbetat ett sådant värde. Det skulle i många sådana fall vara obilligt om en ersättning ej lämnades, då ju övertagandet skett under den tid nyetableringskontrollen varit genomförd lagstiftningsvägen och givit tobakshandlarna förhoppning om att kunna förränta och amortera det för

goodwillvärdet nedlagda kapitalet. Skäl synes således tala för att ersättningen bör beräknas efter liknande grunder som fastställdes i KF den 11 juni 1943 (nr 347) om vissa ersättningar vid införandet av statsmonopol å importen av tobaksvaror.

Under återopande av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om ytterligare utredning av frågan om ersättning till tobakshandlarna i syfte att ersättning må kunna utgå efter liknande grunder som tillämpades vid införande av statsmonopolet å importen av tobaksvaror samt att denna utredning måtte företagas så skyndsamt att den förelägges redan nästkommande riksdag.

Stockholm den 26 februari 1957

Tage Magnusson
Eva Karlsson *Rolf Eliasson* *Einar Setterberg*
Ettij Eriksson *Axel Gustafsson* *Bengt Bengtsson*
 i Borås i Göteborg